

РОЛЬ Т'ЮТОРА У РОЗГЛЯДІ КЕЙСІВ В РАМКАХ МІЖНАРОДНОЇ ПРОГРАМИ TAME

М. В. Пацера, Я. С. Скрипникова, О. Г. Іванько

Запорізький державний медичний університет

Підготовка фахівців міжнародного рівня в сучасних умовах все більше потребує пошуку нових перспективних програм, що допоможуть мотивації студентів до придбання якісних знань з медицини. Однією з таких програм є міжнародний проект TAME (Training Against Medical Error). Він є інноваційним методом педагогіки, відрізняється від традиційного викладання медицини [1]. Метою тези є визначення ролі тьютора у розгляді кейсів з медичними помилками, в яких представлена історія хвороби дитини, варіанти вибору рішення. Студентам під час роботи у команді з восьми осіб, пропонують план обстеження і схему лікування пацієнта, при цьому є інформація щодо помилки у кейсі на будь-якому етапі роботи з ним. Майбутні лікарі мають її передбачити, знайти і пояснити. На цьому шляху лежить багато труднощів. Наприклад, невміння розставити вірно пріоритети у ста-

ні хворого, зацикленість на одній проблемі у дитини, ігнорування важливих деталей, лінь або страх у пошуку рішень, нестача практичних навичок, невдала робота у команді [2].

Таким чином, для запобігання помилок у практиці педіатра в майбутньому в рамках програми TAME провідна та вирішальна роль належить тьютору, тобто керівнику, який координує діяльність студентів, допомагає виявити та подолати недоліки в процесі аналізу клінічного кейса, а також своїми діями формує міцну мотивацію щодо удосконалення знань та придбання практичних навичок.

Література:

1. Sidney W. (2015) Issues in the conversation about Graduate Medical Education Reform. *Academic Medicine*, Vol. 90 (9), p.1184.

ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ ВИКЛАДАННЯ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ

І. В. Пащенко, О. С. Круть, В. Я. Підкова, О. А. Радутна

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Сучасні тенденції викладання дисциплін у медичному вузі потребують впровадження нових підходів до оволодіння контенту, інтеграції традиційних методів викладання з використанням інтерактивних форм навчання для підвищення мотивації студентів в формуванні професійних вмінь.

Мета дослідження: оптимізація учбового процесу шляхом впровадження інтерактивних методів вивчення пропедевтичної педіатрії студентами.

Основна частина. Проаналізовано результати вивчення пропедевтичної педіатрії студентами 3 курсу медичного факультету з використанням у навчальному процесі методів взаємодії викладача зі студентом, таких, як інтерактивні лекції, моделювання клінічних ситуацій за допомогою кейс-методу і метода малих груп, спільне вирішення проблеми з формуванням гіпотез за допомогою «мозкового штурму» та підтвердження аргументами вірного діагнозу на заняттях - дискусіях.

Вивчення матеріалу з діагностики патології дитячого віку та оволодіння практичними навичками проводилось

шляхом активізації індивідуальної або групової роботи студентів та передбачало гнучкий підхід до рівня складності матеріалу. Велика увага приділялась системній інтеграції особливостей діагностики в педіатрії з практичною значимістю отриманих знань в роботі лікаря.

Висновки. Активізація взаємодії викладача з студентами дозволяла активізувати навчальний процес і сприяла мотивації студентів до навчання, формуванню клінічного мислення при аналізі отриманих даних для встановлення діагнозу, успішному оволодінню практичними навичками.

Література

1. Інтерактивні методи викладання гістології, цитології та ембріології в вищих навчальних закладах / В.К.Сирцов, А.І.Хитрик, О.В.Федосєєва [та ін.] // Збірник наукових праць науково-практичної конференції «Вища медична освіта, сучасні виклики і перспектива», Київ, 2016. – С.226-229.

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ У ВИВЧЕННІ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ

В. Я. Підкова, І. В. Пащенко, О. С. Круть, А. О. Шульга, О. А. Радутна

Запорізький державний медичний університет

Навчання у вищих навчальних закладах завжди представлено різними способами подання інформації студентам в ході їх пізнавальної діяльності, що реалізується через дії, які пов'язують педагога і студента. Методи навчання в медичних закладах, як і в інших закладах освіти, являються більш постійними і традиційними, але в останні роки все більше місця займають інноваційні методи навчання.

На клінічних кафедрах для сучасного студента традиційних методів та методик навчання інколи недостатньо.

Деякі прийоми подачі інформації, з нашої точки зору, являються більш ефективними. Тому викладацькі склади кафедр відкриті до пошуку нових прийомів викладання з використанням технічних засобів.

Нами запропоновано на кафедрі пропедевтики дитячих хвороб при вивченні таких практичних тем, як «Об'єктивні методи дослідження серцево-судинної системи» та «Додаткові методи дослідження серцево-судинної системи» використання програм з посилань на інтернет-сайти: easyauscultation.com; skillstat.com/ecg-simulator. Ці програ-

ми передбачають дві цілі: навчальну та контролюючу. Навчальну частину використовували, як домашнє завдання.

Незважаючи на те, що завдання і сама інформація програм викладена англійською мовою, ускладнень із розумінням завдань в наших студентів не виникло, оскільки більшість продовжує вивчати англійську мову у виші. Ди-

намічність же завдань тільки збільшила інтерес студентів до розв'язання нових ситуаційних задач.

Таким чином, використання цих програм дозволяють в динаміці підвищувати складність завдань, мотивувати до навчання та розвивати логічне мислення студентів – майбутніх лікарів.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

О. Б. Пікас

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ

Вступ. Для сучасного розвитку вищої освіти в Україні характерно її модернізація та реформування з метою входження в європейський освітній і науковий простір. Тому сьогодні перед викладачами вищих навчальних закладів постає проблема модифікації навчального процесу, що обумовлено зростанням нової інформації, наукових нововведень та новітніх технологій [1, 2] і свідчить про потребу в застосуванні інноваційних засобів навчання і технології, які сприятимуть формуванню професійно орієнтованих знань.

Основна частина. Під час організації навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах у сучасних умовах важливим є підвищення мотивації навчальної діяльності студента, що сприяє якісному професійному формуванню майбутнього лікаря з високим рівнем відповідальності. Продуктивність навчання визначається не тільки рівнем здібностей студента, а й вираженістю мотивації, зацікавленості та бажання, на що впливають як особисті якості студента, так і методи навчання, формування завдань та проведення контролю.

З метою підвищення мотивації студентів до навчання викладачі повинні використовувати традиційні та інноваційні методи навчання (проблемні лекції, семінари-дискусії, наукові семінари, семінари за принципом самоорганізації студентів, ігрове проектування, ділові ігри). Майбутніх лікарів треба навчити думати, вмінати аналізувати не тільки скарги чи прояви захворювання, а також аналізувати алгоритми скарг, проявів і результатів медикаментозного втручання, оскільки це формує професіоналізм лікаря.

Одним із основних принципів сучасного навчання студентів у медичному навчальному закладі є використання інтерактивних засобів для викладання матеріалу. Викладачі найчастіше застосовують проекційне обладнання та комп'ютерну техніку для демонстрацій мікрофільмів, презентацій. Студенти забезпечуються професійними алгоритмами, методичними розробками, джерелами фахової (медичної) літератури, рентгенограмами, даними лабораторних обстежень, фотодокументацією, навчальними відео- та аудіо-матеріалами тощо.

Заслужує на увагу застосування викладачами кооперативних технологій інтерактивного навчання. Практичні заняття відбуваються за методом конкурентних груп у поєднанні з дискусією в контексті міждисциплінарної інтеграції, що дозволяє поєднувати знання із різних предметів при вирішенні певної проблеми, залучити при цьому всіх учасників у процес обговорення та обґрунтування власної думки, розвивати вміння вести професійну дискусію.

По кожній темі студенти повинні оволодіти в повному обсязі практичними навичками та професійними вміннями. На етапі засвоєння практичних навичок використовується метод практичного тренінгу, а для формування професійних вмінь – тренінг у вирішенні типових та нетипових клінічних і ситуаційних задач. Для цього використовується метод опитування та об'єктивного обстеження хворого, аналіз медичних карт стаціонарних та амбулаторних хворих з метою вирішення конкретного завдання, визначення наявності та відповідності патологічних змін певним симптомам та синдромам.

Одним із найважливіших видів навчальної діяльності студентів є лекція. Лекційний матеріал найчастіше подається з мультимедійним супроводом, що покращує ступінь засвоєння програмного матеріалу. Презентації зі слайдами перетворюють лекцію з монологу (спрямованого в аудиторію) в діалог із слухачами. При спілкуванні лектора із студентом потрібно враховувати психологічні особливості, які підвищують ефективність сприйняття матеріалу в результаті оволодіння увагою слухача і встановлення позитивного контакту з ним.

Згідно нових навчальних програм з кожним роком зменшується кількість годин для читання лекційного матеріалу і більша увага приділяється самостійній роботі студентів. Сьогодні у студентів набагато більше інформації (теоретичної та практичної), яку треба знайти і вивчити самостійно. Готуючись до практичного заняття, студенту потрібно узагальнити та систематизувати матеріал, отриманий на лекціях. Це є дуже складним завданням для студентів молодших курсів, оскільки вони часто не можуть організувати самостійну роботу.

Кінцевою метою навчання в медицині є підготовка висококваліфікованих лікарів, набуття професійних вмінь, досвіду і навичок яких ставатимуть конкурентно-спроможними у світі. Застосування інтерактивних технологій навчання у педагогічному процесі перетворює традиційне заняття в інтерактивне та дає можливість істотно покращити академічну успішність засвоєння нового матеріалу студентами.

Висновки. 1. Комплексний підхід до організації навчального процесу з використанням сучасних технологій дозволяє покращити якість навчання для поглибленого вивчення предмета, сприяє систематизації отриманих знань і професійних вмінь у майбутніх спеціалістів.

2. Застосування традиційних форм і методів навчання та інтерактивних технологій навчання спрямовані на засвоєння професійних навичок студентами і сприятиме формуванню клінічного мислення та розвитку особистості майбутніх лікарів.